కథానిక

సంబరంలేనిసంక్రాంతి!

శ్రీ కే. జి. ఆచార్య

“ఓసే, అక్కా! ఉత్తరమేవ్!—”

• • •

వినీ వినగానే, తినే తినే అన్నాన్ని అలాగనే వొదిలేసి, రివ్వున ఒక్కపరుగులో వచ్చేసింది రుక్మిణి ఆ హడావిడిలో అన్నంప్రక్కనే పెట్టుకున్న పెరుగ్గిన్నెనీ, దానిమీద కన్నేసి వున్న పిల్లినీగూడా - ఫర్వా చేయలేదు!

“ఏదిరా, బాచీ వుత్తరం?” - తనతోనే ఆ మాటనుగూడా తరుముకు వచ్చింది ఏదో అనుకున్నది అందుకున్నట్టుగా అకస్మికానందం, ఆందోళనా ఒక్కసారి వుప్పతిల్లినయ్ రుక్మిణిలో

“హూమ్, హూంకాళీ ఫో!” - అంటూ వెనక్కి దాచుకున్న రెండు చేతుల్నీ పైకెత్తి, “అయ్యో, మాయమైపోయిందే!” అంటూ అతి కొంటెగా విరగబడినవ్వుతూ, చప్పట్లుకొట్టుతూ గెంతసాగాడు భాస్కరం

పాపం, ఉత్తరం అందుకోడానికై పుట్టుకు వచ్చిన ఆనందావేశం ఒక్కసారి ఉక్రోషంగా మారింది “ఊఁ ఏడ్పినట్టే వుంది, వధవ్వేళాకోళమూ, నువ్వూనూ!-” అంటూ వీపు మీద ఒక్కటిచరిచి, గిరుక్కున తిరిగి, విస్తుగా వెళ్లిపోయింది ఆ అన్నందగ్గరకే!

పెరుగంతా తినేసిపోయి, యెదురుగా వున్న మల్లి పందిరెక్కి, మూతికదుపుతూ చూస్తోంది ఛీకీ అతిచిలిపిగా!

దాన్ని చూచేసరికి మరింత మండుకు పోయింది వొళ్లు అక్కడేవున్న పళ్లెంతీసి విసిరింది దానిమీదికి తప్పించుకొని తుర్రున పారిపోయిందది!

ఎందుకోగాని, యిక మరి దుఃఖం ఆగలేదు కళ్లల్లోనికి కమ్ముకుని వచ్చేసింది అన్నం తిన బుద్ధేసింది గాదు కంచం అలాగే యెత్తేసి, చేతులు తుడుచుకుంటూ, మధ్య గదిలోనికి వచ్చేస్తూవుండగా, యేడుస్తోన్న బాచీ పొరుగింటినుంచీ పిండి రుబ్బుకువస్తోన్న అమ్మతో ఫిర్యాదు చేస్తున్నాడు

“అమ్మా, అక్క కొట్టింది చూడే! బావ రాకపోతే, ఆ కోపం అంతా నామీద చూపిస్తోంది!” అంటూ

“పిల్లాణ్ణెందుకు కొట్టావే, రుక్కూ? అబ్బ! నువ్వు చిన్నపిల్లవైపోతున్నావు! ఊరుకోరా నాయనా, వూరుకో! బావ వచ్చాక, చెప్పి, దీని పని పట్టిందాంలే,” అంది పూర్ణమ్మ

అమ్మ వాడితరఫునే వకాల్తా పుచ్చుకోవడం రుక్కుకు మరింత కోపం తెచ్చింది

“ఇవ్వాళ బావ వస్తాడుగా! రాగానే చెప్పి, నిన్ను చింతకాయపచ్చడి చేయిస్తాన్లే!” అంటూ అక్కకేసి అతి కసిగా చూస్తో, వున్న కోపాన్నీ ఆ దుఃఖాన్నీ కాస్త తీర్చుకున్నాడు బాచీ.

అమ్మ ముసిముసిగా నవ్వుకున్నది

“గంగమ్మొదినగారి సుభద్రా, దాని మొగుడూ వచ్చారే, అతగాణ్ణి అడిగాను, యీబాబూ ఎప్పుడొచ్చేదీ తెలుసునేమోనని కనిపించలేదట. అసలీ బస్తీవాళ్లకి మరొకరి సంగతే కొబట్టదు!” అన్నది.

రుక్మిణి అమ్మ మాటను మనస్ఫూర్తిగా సమర్థిస్తోన్నట్టు చూసింది

“సుభద్ర రమ్మని చెప్పిందే వెళ్లు, పెట్లోని ఆ గులాబీచీర కట్టుకొని” పూర్ణమ్మ కూతురుకేసి చూస్తో అన్నది

“ఊఁహూఁ నేను వెళ్లను” కసిగా, ఈర్ష్యగా అనేసింది రుక్కు ఏదో ముళ్లపొద మీద నడిచినట్లు బాధపడింది

తన కూతురుఅవస్థ అర్థమేకాలేదు పూర్ణమ్మకి

“రాత్రిబండిలోనైనా వస్తే” అని ఆశగా అనుకుంటూ వంటింటివైపు నడిచింది

రుక్మిణి మరింత విస్తుపోయింది ఇంటిలో వున్న ముగ్గురూ-తనూ, తమ్ముడూ-ఆయన ‘రాక’కోసమే యెదురు చూస్తున్నారు అయితే, ఆయన మటుకు ఇంకా అనుగ్రహించడం లేదు ఇరుగు పొరుగువారి కూతుళ్లూ, అల్లుళ్లూ - అంతా అప్పుడే వచ్చేశారు!

రుక్కు మనస్సు చివుక్కుమంది ఏమిటో, ఈర్ష్య వచ్చింది, రుష్ట వచ్చింది! గబగబ పడకగదిలోనికి పోయింది పదిహేనురోజుల క్రితం ఆయన రాసిన వుత్తరం ఆ టేబులుమీద పడి వుంటే తీసింది; చదివింది

“మీరు వ్రాసినప్రకారం పండుగకు వస్తాను. నాకుగూడా తప్పక రావాలనే వున్నది కాని వారంరోజులు ముందుగా రావడం పడదు శెలవు ల్లేవు పైగా, ఆఫీసులో పని చాల యెక్కువగా వుంది అందుచేత, పండగ రేపో ఎల్లుండో వుందనగా రాగలను”

ఈ వాక్యాల్ని మళ్లీ మళ్లీ చదువుకున్నది ఆఫీసువాళ్లని తిట్టుకున్నది ఆయన వ్రాసినదాన్ని బట్టిచూస్తే, ఒకరోజు - ఇవేళ - గడిచింది ఇక, రేపు రావడం తప్పదు

హృదయారాటం కాస్త ఉపశమించింది

*   *   *

వస్తాడే మా బావా
రేపో మాపో వస్తాడే

—నోట్లో మిఠాయిముక్కతోబాటు బావమీది పాటనుగూడా గట్టిగ నలగనిస్తూ, పాడుతూ, గుర్రాలాట ఆడుకుంటున్నాడు బాచీ, పొరుగింటి శేషాయితో

వినిపించిన ఆ పాటలోని మాటలు, లోనున్న అనుతాపాన్ని మరింతచేసి, కోపాన్నిగూడా జతపరిచినయ్ రుక్మిణిలో.

“అలా అరుస్తూ గెంతువేస్తూ ఆ కొత్తబట్టలు కాస్తా పాడుచేసుకోకపోతే, సరిగ్గా ఓచోట కూర్చోలేవ్?” - అంటూ ఒక్కసారి తమ్ముణ్ణి కసిరింది అనవసరంగా కల్పించుకుని, మనసులో ఎందుకో కుతకుత లాడిపోతోంది పాపం!

“ఏమే, రుక్కూ! రైలు వెళ్లిపోయినట్టేగా!” భారంగా నీళ్లబిందెను దింపుకుంటూ అంది పూర్ణమ్మ

“ఏమిటే, అమ్మా! నీకూ మతి పోయిన ట్టుంది రైలువెళ్లి గంటన్నర దాటింది!” నిజంగా, తనకే మతిపోయిం దనుకుంటే, అమ్మకీ మతిపోయింది!

“అసలు, ఇవ్వాళ రైలుబండి రాదే! పండగ గాదే యివ్వాళ అందుకని రైలుబండికి శెలవ్!” - అన్నాడు బాచీ, తనకుగూడా మతిపోయినట్టు వుండడం తెలుచుకుంటూ

ఒక్కసారి ఫక్కున నవ్వుకున్నారు తల్లీ కూతుళ్లు!

“పీడికీ మతి పోయింది!” అనుకుంది రుక్కు

ఛీకీ ఆకలి వికారంచేత గాబోలు, ‘మ్యావ్, మ్యావ్’ అంటూ రుక్మిణి కాళ్లా వేళ్లా తిరుగుతోంది ఆకాళ్లు గీరుతూ, నాకుతోంది దీనికీ మతిపోంది గాబోలు!

“ఇంతకీ నాకు అదృష్టం లేదమ్మా! తొలిసారి పండుగనాడే, అల్లుడికి భోగినీళ్లు పోయడానికి అదృష్టం లేదు వెళ్లి పిలుచుకురావడానికి ఆయనా లేరు! నిరుడీ పండెక్కి సలక్షణంగా ఉన్న చెట్టంత మనిషి, యీ పండుగ వచ్చేసరికి చటుక్కున మాయమై పోయారు! ఇంతకీ నా గ్రహచారం! ప్చ్’ - పూర్ణమ్మ పాత ఘట్టాలన్నీ పునఃస్మరణ చేసుకుంటూ కన్నీరు పెట్టుకుందీ

అమ్మ కన్నీళ్లు రుక్మిణిని మరింత వెతబెట్టాయ్ తనకూ దుఃఖం వుప్పొంగిపోవడంచేత, అమ్మను ఓదార్చలేక, తా నుండబట్టలేక, గిరుక్కున వెళ్లిపోయింది గదిలోనికి!

*   *   *

“ఓహో, మరిదిగారూ! ఎప్పుడూ రావడం?”

—అంటూనే అతివొయ్యారంగా వొళ్లు తిప్పుకుంటూ సీతమ్మ పడకగదిలోనికి పోబోయి ఎందుకో మళ్లీ ఒక్కసారి నిటారుగా చూచి, నిశ్చేష్టురాలైంది

అంతలోకీ, అటునించి ఎదురైన పూర్ణమ్మని చూచి, “అయ్యో, ఆ పడుకున్నది మరిదిగారనుకున్నాను, పిన్నీ! మన రుక్కా? ఏఁ మరిదిగారు బయటికి వెళ్లారా?” అంది, అయిందానికి నవ్వుకుంటూ.

“అయ్యో, రానే లేదు సీతమ్మ తల్లీ! వస్తాడు వస్తాడని బహు వువ్విళ్లూరుపోతూంటే, యిలా చేశాడు! మధ్యాన్నంబండికీ రాలేదు రాత్రి పిల్లకీ నాకూ నిద్రే లేదమ్మా! బాచీగూడా రెండుసార్లు నిద్రలోనించీ లేచి అడిగాడు, ‘బావ వచ్చాడా అమ్మా’ అంటూ ఈ రాత్రిబండికైనా వస్తాడో లేదో!” నిట్టూర్చింది పూర్ణమ్మ

అసలు, యిలాగ ఏదైనా పండగా పబ్బమూ వచ్చిందంటే, వరస కలిగినవాళ్లందరితోటే పరియాచకాలు ఆడడానికి అలవాటుపడ్డ సీతమ్మకు కూడా యీ కొత్త అల్లుడు నిరాశ పుచ్చాడు

“ఆఁ .. అందుకేనేమిటి, పిన్నీ? రుక్కు అలా పడుకుంది? అయినా యీ వుద్యోగాలు చేసుకునేవాళ్ల సంగతే ఇంత పూర్ణమ్మ పిన్నీ!” అంటూ నవ్వి, నిరాశగా వెళ్లిపోయింది సీతమ్మ

సీతమ్మ మాటలకి, మంచంమీదవున్న రుక్కు మరింత రుసరుస లాడిపోతూనే, యింకొంతగా ముడుచుపెట్టుకు పోయింది దుఃఖంకొద్దీ!

*   *   *

“తెల్లవారింది లేవే, రుక్కూ! వాకిట్లో కాస్త ముగ్గులు పెట్టుదువు గానీ” అంటూ అమ్మ బలవంతంగా లేపేసరకూ, మెలకువ రాలేదు రుక్మిణికి! అసలు చాల రాత్రివరకూ బలవంతంగా కళ్లు మూసుకుని, ఎంత ప్రయత్నించినా నిద్ర రాలేదు

గబగబవీధిలోనికి వచ్చింది ముగ్గులు వేయడానికి ఇరుగుపొరుగు యిళ్లముందర ముగ్గులన్నీ తనని హేళన చేస్తున్నట్లు నవ్వుతున్నయ్

అప్పుడే, యెదురింటి అరుగుమీద - ఆయింటివారి చిన్నఅల్లుడు కూర్చుని పళ్లు తోముకుంటూండడం, అతనిభార్య ముసిముసిగ నవ్వుతూ నీళ్లు తెచ్చి అక్కడ వుంచడం - కనిపించింది

ఇంకేముంది? ఒక్కసారి కంటిలో ఏమిట్లో పడి మండినట్టయి, గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగింది రివ్వున వచ్చేస్తూండగా, కాలిబొటనవ్రేలు గడపకేసి కొట్టుకొంది

ప్రాణం ఎగిరిపోయినట్లయింది’ పాపం!

—“అమ్మా, నేను ముగ్గులు వెయ్యలేనే, తల నొప్పిగా వుంది!” - అతిబాధగా అంటూ, గదిలోనికి వెళ్లిపోయింది

పూర్ణమ్మ రాత్రినుంచీ కూతురి అవస్థ గమనిస్తూనే, తను అవస్థపడిపోతూన్నది

“అయ్యో, తల్లీ!” అంటూ ఇక చేసేదిలేక తనే వెళ్లింది ముగ్గులు వెయ్యడానికి!

గంటలు గడుస్తోన్నకొద్దీ, ముగ్గురి ఆరాటం అధికం కాసాగింది

బాచీకి ఆటలమీద బుద్ధి పోలేదు [illegible] లాడాని కని వెళ్లితే, అశేషాయిగాడూ, ఆ పార్వతీ, ఆ సుబ్బులూ - అందరూ వాళ్లవాళ్ల బావల్ని గురించే చెబుతున్నారు, వాళ్ల బావలు తెచ్చిన గ్రాంఫోను గురించీ, బూట్లు గురించీ, సిగరెట్టుపెట్టెల గురించీ— తెగ పొగుడుకుంటున్నారు! పాపం, తన కేడీ బావ? ఇంకా రానేలేదు దొంగబావ! కోపంగా తిట్టుకున్నాడు, కోపంగా ఏడ్చుకున్నాడు!

పూర్ణమ్మకి పిచ్చియెత్తినట్లే వుంది వచ్చే రైలుబండిగురించే ఆలోచిస్తో వుండిపోతూన్నది ఇక, యీ ఆఖరికి బండిలో తప్పక వస్తాడనే ఆశతో - హడావిడితో - ఏపనీ సరిగా చేయడం లేదు అసలు చేయలేకపోతోన్నది, పాపం!

ఇక, రుక్మిణికి అసలే తోచడం లేదు!

*   *   *

“లగ్నంబెల్లి వివాహముగ గదిసె నేలా రాడు గోవిందుడు”

అంటూ ఏదో సమయానికి వచ్చిన పద్యం పాడుకుంటూ ఒక బ్రాహ్మణుడు పండగభిక్షం కోసం వీధిగుమ్మంలో ఆగేసరికి, ఉలిక్కిపడి లేచింది రుక్మిణి

అటు చూచింది నిజంగా, తను గోవిందుని కోసం అనుతాపపడుతున్న రుక్మిణిగానూ, ఆ బ్రాహ్మడు అలనాటి రుక్మిణిద్వారా ఆ గోవిందునికడకు పంపబడిన బ్రాహ్మణోత్తమునిగానూ, గోచరం అయింది! అలాగే, ఒక్కక్షణం నిలబడిపోయిచూస్తో, బాధగా పెదిమలు కదుపుతూ, నడిచివెళ్లి, బియ్యం పోసింది బ్రాహ్మడికి

ప్రొద్దుట్నుంచీ అంతమంది బిచ్చానికి వచ్చినా, లేచి బిచ్చం పెట్టలేదు ఎందుకో, ఆ పద్యం వినడంతోనే యేదో ఆశ పుట్టి, ఆ బ్రాహ్మడికి బిక్షపెట్టింది

ఇక రైలు అరగంటలో వచ్చేస్తుంది ఆయన వచ్చేదీ లేనిదీ ఒకగంట గడిచేసరికి తేలిపోతుంది

అసలు వస్తున్నారో లేదో! ఆఁ తప్పక తప్పక వస్తూనే వుంటారు!” - ఇలాగ మోదం ఖేదం కలిసిన ఆరాటం ఆమెలో ఆవరించుకుపోయింది

అలానే వెళ్లింది, అలాంటి అవస్థలో ఆశ్రయమైన పడకమీదికి!

పొరుగింటివారి అల్లుడు బస్తీనుంచి తెచ్చిన గ్రాంఫోను అప్పుడే పాట ప్రారంభించింది

“మగవారీ నిలా నమ్మరాదే చెలీ, నమ్మరాదే చెలీ” అంటూ

నిజమే, నమ్మరాదు నిజంగా నమ్మరాదు. వొట్టి దొంగలు వస్తాననిగూడా రాలేదు ఇక, యిప్పుడు వస్తారుగా! గట్టిగా అడుగుతాను!

—ఏమేమో వూహలు వురకలు వేస్తున్నయ్

*   *   *

“ఏదో వొంటెద్దుబండి ఆగిందే, మనింటిముందు అల్లుడు వచ్చినట్టున్నాడు ఒరేయ్, బాచీ, బావ వచ్చినట్టున్నాడు, వెళ్లి చూడరా!” - అత్రుతగా అన్నది పూర్ణమ్మ.

వంటింట్లో పంచదార పూరీలు చేస్తోన్న రుక్మిణి ఛటాల్ను అలాగే లేచింది గబగబ గదిలోనికి వెళ్లింది, అద్దంలో ముఖంచూసుకుంటూ తలా బొట్టూ సవరించుకుంటూ ఆదరాపడింది..

ఏదో కులుకుతో బయటికి రాలేకా, లోపల వుండలేకా, - ఏమిట్లో అవస్థ పడసాగింది

(17 వ పేజీ చూడుడు)

తాజ్ మహల్ బీడీలు
వెనుకటిపేర ప్రఖ్యాతులు కలిగినవి

No 1, Strong Jadi Beedi

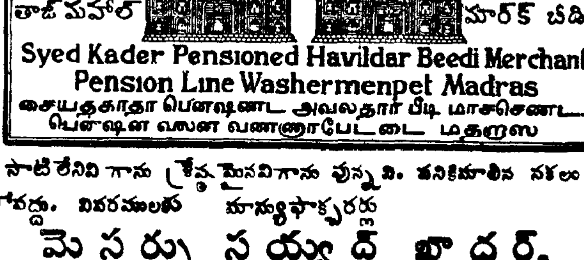

ఇంకను సాటిలేనివిగాను శ్రేష్ఠమైనవిగాను వున్నవి. నకిలీమాలిన సరుకు బీడీలకు మోసపోవద్దు. వివరములకు మాన్యుఫాక్చరర్లు
మెసర్సు సయ్యద్ ఖాదర్,
వాషర్ మెన్ పేట, : : మద్రాసు 21.

వరుణజపాలతో వానలు కురుస్తాయా?

(9-వ పేజీ తరువాయి)

మోగుగా అంతా కాళ్లతో తొక్కి నడుస్తం గారు దానితో వరుణదేవుడు తన కవమానం జరిగిందని వాన కురిపిస్తాడని నమ్మకం

రాజబంసీల నృత్యం

ఈ విచిత్ర ఆచారాలలోకీ, తదంగాలలోకీ, అన్నిటికన్న విచిత్రంగా కనబడుతుంది, 'రాజవంశీల'లో ఆచారము ఈ "రాజవంశీ" అనే ఆదిమజాతి, తెరాయి దేశమంతటా కనబడుతుంది వీళ్ల ప్రాంతాల్లో కరవులు కాటకాలూ వచ్చేటంతగా వర్షాలు వెనకబట్టినప్పుడు, ఈ రాజవంశీల స్త్రీలే వరుణదేవుని తృప్తిపరచేందుకు ఒక నృత్యవిధానం అవలంబిస్తారు ఈ నృత్యంలో కేవలం స్త్రీలే పాల్గొంటారు పురుషులు ఎవరైనా నృత్యం చూడదలచుకొంటే, ఆ ఆడవాళ్లకు కనబడకుండా బహుదూరాన్నుంచి గాంచగలిగితే చూడవచ్చును

ఆసుంపు జాతిస్త్రీలు అందరూ చేరి "ఉదం దేవుని" (వానదేవుని) విగ్రహం మట్టితో తయారు చేస్తారు పూర్ణిమనాడు సంజె చీకటి పడగానే పూజలతో, పురస్కారాలతో ఆ విగ్రహాన్ని ఎత్తుకొని, తాళాలు తప్పెటలు మోగించుకుంటూ, నృత్యం చేసుకుంటూ నిర్జనస్థలానికి బయలుదేరివెళ్తారు అక్కడ విగ్రహం ప్రతిష్ఠించి విగ్రహం చుట్టూ వలయాకారంగా స్త్రీలంతా కూర్చుని ఉంటారు అల్లా అర్ధరాత్రి దాకా కూర్చుని చంద్రుడు నడి నెత్తి మీదికి వచ్చాక స్త్రీలంతా సంపూర్ణంగా వివస్త్రలయి నృత్యం ప్రారంభిస్తారు ముందు నృత్యం మందంమందగా ప్రారంభమవుతుంది "ఉదుం దేవు"ని స్తవగీతాలతో నృత్యం కొంతసేపు మందగతిలో నడుస్తుంది తరువాత తప్పెటలు, తాళాలు, నృత్యగతిలో లయాకూడ దురితగమనం అందుకొంటాయి రానురానూ ఆవేశాలు ఎక్కువైపోతాయి ఆవేశం హెచ్చినకొద్దీ, ఆశ్లేలూ, మాతుపాటలూ నృత్యాని కవలంబన అవుతాయి

ఈ నృత్యమధ్యంలో వర్షం కురిసిందా, ఆ దేవుడిని పూజాపురస్కారాలతో ఇంటికి తీసికెళ్లి గౌరవిస్తారు అల్లా కురవదూ, ఈ విగ్రహాన్ని దేవుడా వహించలేదన్నమాటే! అంతటితో ఆ నృత్యాంతంలో ఆడవాళ్లందరూ ఆ విగ్రహం మీదపడి బూతులు తిడ్తూ, ఆ విగ్రహదేవత వరాలిచ్చే మంచిదేవత కాదంటూ, బ్రతికి ఉండాల్సిన అర్హత లేదంటూ, ఆ విగ్రహాన్ని ముక్కలుముక్కలుగా చితకొట్టి ఇళ్లకు తిరిగి వస్తారు

కప్పల పెళ్లి

అస్సాంలో వానలకోసం కప్పలకు పెళ్లి చేసే ఆచారముంది కప్పలు వానదేవుడైన ఇంద్రుని సంతానమనీ, వాటికి వైభవంగా పెళ్లి చేస్తే, ఇంద్రుడు సంతోషించి వానలు కురిపిస్తాడనీ వాళ్ల నమ్మకం

బీహారులోనూ కప్పలు ఇంద్రుని సంతానమనే నమ్మకం. అయితే వీట్లని కలుగుల్లో పడేసి హింసించి చంపితే, ఇంద్రుడు భయపడి అల్లా కప్పలన్నీ చచ్చిపోయేలోపలే లొంగివచ్చి వానలు కురిపిస్తాడని అక్కడి మూఢనమ్మకం

విదేశాల్లో నమ్మకాలు

ఒక్క భారతదేశంలోనేకాక పరాయి దేశాల్లోకూడా ఇల్లాంటి ఆచారాలు వరుణప్రీతికరంగా చేసేవి ఉన్నవి

బర్మాలో, నడివేసవి మధ్యంలో, మూడు రోజులపాటు "జలోత్సవం" అని వరుణోత్సవం చేస్తారు వాళ్ల వానదేవు పేరు "తాక్యామిన్" వానలు పంపించవలసిందంటూ ఆ దేవుడి కామూడు రోజులూ ప్రార్థనలు జరుపుతారు ఆడవాళ్లూ పిల్లలూ, పెద్దలూ, ఆబాలగోపాలమూ, హోలీపండుగలాగా ఒకళ్ల మీద ఒకళ్లు చిమ్మన గ్రోవులతో బిందెలకొద్దీ నీళ్లు చల్లుకొని తడిసిపోతారు ఇంకా దేవతకు ప్రీతికరంగా పొలాల్లోనూ పల్లెల్లోనూ పట్టణాల్లోనూ కూడా, వేడుక పోట్లాటలతోనూ, కన్నెపడుచులు వరుసగా ఘటాలు నెత్తిని పెట్టుకొని ఈ దేవుని దేవాలయాలకు బయలుదేరి, అక్కడి మండపాల వద్ద ఘటాభిషేకాలు చెయ్యటంతోనూ ఉత్సవం సాగుతుంది

ఈ నమ్మకాలలోని మంచిచెడ్డలు, నిజానిజాలు ఎల్లా ఉన్నా, గతసవత్సరా లన్నిటలోనూ, ఈ "జలోత్సవం" జరిగినప్పుడల్లా, వానజల్లులు పడుతూనే ఉన్నాయన్నది మాత్రం ప్రత్యక్షసత్యం

టిబెట్, హ్లాసా పట్టణంలో కులగురువులైన లామాలు, పట్టుబట్టలు కట్టుకొని, మూపున ఎఱ్ఱ మూటలు దాల్చి, మంత్రాలు చదువుతూ ఊరి చుట్టూ ప్రదక్షిణాలు చేస్తారు

నేపాల్ కర్షకులు, నేవార్లలో, మత్స్యేంద్రనాథుని రథోత్సవం జరిపితేనేతప్ప వానలు కురువవని ఒక నమ్మకం ఉంది ఈ నమ్మకానికాధారంగా ఒక కథ ఉంది మల్లరాజుల పరిపాలనలో, మత్స్యేంద్రనాథుడి భక్తుడైన "గోరక్ నాథ్" అనే స్వామి నేపాల దేశానికి వచ్చాడట కాని దేశంలో ఆయన కేవిధమైన ఆతిథ్య సత్కారాలుగాని గౌరవంగాని లభించలేదు దానితో చిరాకెత్తి ఆయన "దేవపట్నా"నికి దగ్గరఉన్న ఒక కొండమీదికి వెళ్లిపోయి, అక్కడే కదలకుండా తపస్సు చేసుకొంటూ పన్నెండేళ్లు ఉండిపోయాడు ఈ లోపుగా దేశంలో వానలు లేక దుర్భిక్షం బయలుదేరి ప్రజలు నానాయిక్కట్లు పడిపోతున్నారు పండితులు శాస్త్రాలు తిరగవేసి, ఇది గోరక్ నాథ్ పట్ల ఈ ప్రజ చేసిన అపచారానికి దుష్ఫలితమని కనుగొని వెల్లడించారు

రాజు - పూజారి - కర్షకుడు - ఇల్లా ఓ ముగ్గురు సక్తులు దౌత్యం బయలుదేరి, అస్సాంలోని కామరూపదేశం చేరుకుని ఒక కలశంలో భృంగరూపం దాల్చి ఉన్న "మత్స్యేంద్రనాథుణ్ణి, తమ ఊరు తీసుకొచ్చారు తన దైవతమైన మత్స్యేంద్రనాథ డక్కడ ఉండబట్టి గోరకనాథస్వామి కొండదిగి ఊళ్లోకి వస్తూంటే వానలు కురిశాయి ఆనాటినుంచీ నేపాల్ దేశములో మత్స్యేంద్రనాథ రథోత్సవము ఏటేటా ఆనువాయితీగా వస్తూన్నదట

ఇరాక్ దేశంలో "వర్షకారులు" అని ప్రత్యేకంగా ఓక కులం జనం ఉన్నారట వానలు లేనప్పుడు జనం వాళ్ల చేత వానలు కురిపించుకోగలరట సెర్బియా దేశంలో వానలు లేనప్పుడు ఒక కన్యను, వస్త్రమాలాలంకారనుగా చేసి, ఇంటి ఇంటికీ నృత్యం చేయిస్తూ తిప్పుతారు ప్రతి ఇంటిదగ్గిరా, ఇంటి ఇల్లాలు ఆ కన్యకు పూర్ణజలకుంభంతో ఘటాభిషేకం చేస్తుంది ఆమె ప్రక్కనున్నవాళ్లు, వరుణప్రియగీతాలు ఆలపిస్తూ ఉంటారు

పూర్వం రోమక దేశాలలో వానలు కురవనప్పుడు, వాళ్ల పూజారులు, ఒక విరాడ్విగ్రహాన్ని, మహాశక్తు లున్నదాన్ని నడివీథుల్లో దొర్లించేవారట - వానలు కురిసేందుకు! - ఫ్రాన్సు హేవ్రరాష్ట్రంలో, సెయింటుపీటరు విగ్రహాన్ని, నదీతటందగ్గిరకు తీసుకుపోయి, అక్కడ ప్రతిష్ఠించి, వానలు కురిసేందుకు అక్కడే - ఆ విగ్రహానికి జపాలు చేస్తారు

(భారత జ్యోతినుండి)

సంబరంలేని సంక్రాంతి!

(11 వ పేజీ తరువాయి)

"ఉండమ్మా, అల్లుడు వచ్చేసరికి మంచి గుడ్డతోనన్నా వుండకపోతే, " అంటూ పూర్ణమ్మ మరోచీర కట్టుకునే ప్రయత్నంలో పడింది.

పెరటిలో ఆడుకుంటూన్న బాచీ, అమ్మ మాట వినీవినగానే, ఒక్క పరుగు లంకించుకున్నాడు వీథిలోనికి, "వచ్చాడే మాబావా, వచ్చాడే మాబావా!" అంటూ

ఒక్క క్షణం గడిచింది

బాచీవెనకాలే వాళ్ల బావగారు వస్తున్నారనుకొని, కొంత కులుకు చూపుల్తో చూచీచూడనట్టు చూస్తోంది రుక్మిణి

అల్లుణ్ణి పలకరించడానికి మాటల్ని పెదిమల మీద పెట్టుకొని, రెండో గదితలుపు ప్రక్కన సిద్ధంగా వుంది పూర్ణమ్మ!

మరోక్షణంలోనే బాచీ అరిచాడు ఏడే అమ్మా, బావ? నువ్వుగూడా అబద్ధాలాడుతున్నావా? అంటూ

పాపం, ఒక్కసారిగ నిర్విణ్ణులైపోతూ, ముఖ్య గదలోనికి వచ్చారు తల్లీ కూతుళ్లు!

"ఆc! సరిగా చూచావుట్రా? ఇంటి ముందు బండిగూడా ఆగిందే!" అంటూ యింకా ఆశ్చర్యంగానే పూర్ణమ్మ వీథి గుమ్మం వేపు వెళ్ళింది చూడ్డానికి రుక్మిణిగూడా వెనకాలే వెళ్ళింది

రెండిళ్ల పైనున్న కరణంగారింటికి వాళ్ల జబ్బ అల్లుడుగూడా రావడంచేత, బండిని వీధి కడ్డంగా త్రిప్పి, అందులోనుంచి ఆయన్ని దింపుతున్నారు అందుకని, యిటునుంచి వెళ్లే ఖాళీబండి వొకటి వీళ్ల గుమ్మంలో నిలిచింది

టిక్కట్టు కొనుక్కొని దగ్గరకు వస్తూండేసరికే, రైలు కదిలి వెళ్లి పోయినట్లయింది అందరికీని! "అయ్యో, నెలనుంచీ ఆసుపత్రిలో మంచం మీద పడివున్న మాణిక్యాలు మొగుడు గూడా వచ్చేడేవ్!" - అంది పూర్ణమ్మ నిట్టూర్చుతూ

"ఊc" అంటూనే పూర్తిగ వినిపించుకోకుండానే, లోనికివెళ్లి పోయింది రుక్మిణి నింగా, ఏదో చేదుమందు త్రాగినట్లయింది పాపం!

ఇక, ఆవేళ రుక్కు అన్నమే తినలేదు సరిగ్గా, సాయంత్రం ఇరుగుపొరుగు చెలికత్తెలు వచ్చి, ఎంతపిలిచినా వెళ్లలేదు. తలనొప్పి జ్వరంగూడా వచ్చింది మంచాన్ని అంటిపెట్టుకు పోయింది!

"ఆయన రానందుకే యీ తలనొప్పు లన్నీని!" —అంటూ చెలకత్తెలు అనిన హేళనమాటలు మరింత తలనొప్పిని తెచ్చాయి!

కిలాకిలా నవ్వుతూ, కలుకుతూ, గువ్వలా గునస్తూ ఆయనతో అనుభవించవలసిన పండగరోజు, యిలా అనుతాపంతోనూ, అమృతాంజన వాసనతోనూ గడపవలసివచ్చింది!

"అబ్బ! బావ రాడేమి టే! ఇవన్నీ బావతో కలిసి తింటే, ఎంత బాగుండేది!—" అంటూనే బాచీ తనవంతు పూర్తిచేసుకున్నాడు కాని, ఆతర్వాతమటుకు మరీ కాలుగాలిన పిల్లి అయిపోయాడు!

"అమ్మా, శేషాయికి వాళ్లబావ చిన్నమోటారు కారు కొనితెచ్చాడే! నా కేమీ లేదు బావ! అసలు, బావే రాలేదేమిటమ్మా?" అని, శేషాయికి కారున్న గొప్పదనాన్ని తను సహించలేక, యింటికి వచ్చేసి, అమ్మదగ్గర అనేస్తూ - మళ్లీవెళ్లాడు

మరోసారి వచ్చి, "అమ్మా, శేషాయీ పార్వతీ సుబ్బులూ వాళ్ల వాళ్ల బావల్తో షికారు పోతున్నారే! నేనూ వెళ్లనా? మరి మన బావేడీ? అంటూ నిరాశగా అనేసి, అక్కడ వొక్కడూ వుండలేక, ఆతగాళ్ల దగ్గరకూ వెళ్లలేక, అవస్థపడి పోయాడు!

ఇక, పూర్ణమ్మ అదో తరహాగా, అయిపోయింది "ఇంతకీ, నారాత యిలా వుంది! తొలి పండుగనాడు అల్లుడికి కాస్త పప్పూ అన్నం పెట్టుకోడానికి నోచుకోలేదు!"— అంటూ, యింటి అల్లుణ్ణి చూద్దామని వచ్చిన పేరంటాళ్ల దగ్గిర మొత్తుకోవడంతోనే సరిపోయింది!

పాపం, ఇక ఆ రాత్రి వాళ్ల ముగ్గురిపాలిటి సంకురాత్రిగాదు, శివరాత్రి అయింది!

ఆ ఎల్లుండి పోస్టుజవాను వచ్చి-"ఉత్తరం!" అని కేకవేసినా, వెళ్లలేదు రుక్మిణి

మరోక్షణంలో - తన దగ్గిరసా వచ్చి మెల్లమెల్లగ తడుముకుంటూ చదవడం - మటుకు వినిపించింది

"ఆఫీసులో పని హెచ్చుగా వుండడంచేత, శెలవు దొరికింది గాదు అందువల్ల పండక్కి రాలేకపోయాను పాపం, నాకోసం ఎంత ఎదురు చూచారో! ఏమి చేయను? రావాలని ఎంత ప్రయత్నించినా, రాలేకపోయాను ఏమీ అనుకోవద్దు" అంటూ ఇంకా ఏమేమో వుంది

వింటూంటే, చఱ్ఱున కోపం వచ్చింది రుక్మిణికి ఆ వుద్యోగం యిచ్చినవాళ్లని పది అనుకున్నది

"అల్లుడుగారేనా ఉత్తరం వ్రాసింది?" - సీతమ్మ వెనకనించి వస్తో అడిగింది పూర్ణమ్మని

"అవునమ్మా, ఆఫీసులో పని వుండి, శెలవు దొరకలేదట! అదేమి ఆఫీసో, అదేమి వుద్యోగమో! పండగనాడూ శెలవు లేదు గాబోలు! ఇంతకీ నారాత! " నిట్టూర్చింది పూర్ణమ్మ

"అయ్యో, నువ్వేమి యెరుగుదువుగాని, పూర్ణమ్మ పిన్నీ! ఆ వుద్యోగాలే అలాంటివి! మావారూ అంతేగదమ్మా! అయ్యగారు పిలుస్తున్నారంటూ అర్ధరాత్రివేళ బంట్రోతు వచ్చి పిలిస్తే, వెళ్లాల్సిందేగదా! " అంది సీతమ్మ, గతించిన తన భర్తగారి తాలూకాఫీసుగుమాస్తా వుద్యోగాన్ని తలంచుకుంటూ

వాళ్ల మాటలు రుక్మిణిహృదయంలో మరింత అనుతాపాన్నీ, ఆలోచనన్నీ అల్లిబిల్లిగ అల్లేసినయ్!

పజిల్, గెలుపు సులభము

12000
6000

రు. 25,000

4000
3000

5	7	20	18
17	19	6	8
16	14	11	9
12	10	13	15

పోటీ G - ఒకసంఖ్య ఒకేసారి వాడుచు ప్రతి వరుస అడ్డముగాను, నిలువుగాను, మూలగాను ఎటు కూడినా మొత్తము 58 వచ్చునట్లు 7 మొదలు 22 వరకు సంఖ్యల అమర్చుడు.

ప్రవేశ రుసుము జవాబుకు అ 0-12-0 7 జవాబులకు రు 5/- మాత్రమే

మనియార్డరు ద్వారా పంపుడు కీ సొల్యూషనుతో సరిపోయే ప్రతి సొల్యూషను బహుమతికి అర్హమైనది కనుక సాదా కాగితంమీద ఎన్ని చతురములైనా పంపవచ్చును. మీ అడ్రసు కవరుతో 29-3-49 తేదిలోగా మీ సొల్యూషనులను పంపుడు. కీసొల్యూషను 31-3-49 తేదినను ప్రైజు లిస్టు 7-4-49 తేదినను పోటీదారు లందరకు పోస్టు చేయబడును

I-వ బహుమతి మద్రాసు, రిలయన్సు బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియాలో సీలుచేసి డిపాజిట్టుచేసిన, కీ సొల్యూషనుతో అన్నివిధాల (ఆయా గళ్లలో ఆయా అంకెలు) సమానంగా వుండే సొల్యూషనుకు యివ్వబడును II-వ బహుమతి, మొదటి రెండు వరుసలు సరిపోయినచో, III-వ బహుమతి, మొదటి వరుస సరిపోయినచో, IV-వ బహుమతి, మొదటి రెండుసంఖ్యలు సరిపోయినచో, పబ్లిసిటి చార్జీలు, మా ఎస్టాబ్లిష్‌మెంటుకు మొత్తము రాబడినుండి $12\frac{1}{2}\%$ మినహాయించుకొని మిగత సొమ్ము 12000 6000 4000 3000 దామాషా లెక్కను మొత్తము రు 25000 I, II, III, IV బహుమతులు పొందిన వారి మధ్య పంచబడును వసూళ్లనుబట్టి బహుమతుల విలువ హెచ్చునుగాబట్టి, ఇందులో మీ స్నేహితులను గూడ జేరమని చెప్పండి

అన్ని విషయములలోను మా తీర్పు ఖాయము, చట్టబద్ధమైనది ఈ పోటీలో పాల్గొనువారు యిందుకు లోబడియే పాల్గొనవలెను.

లక్ అండ్ కో, ఫరం 1564 (గవర్నమెంటు రిజిస్టర్డు) (29) ఈశ్వరన్ వీధి మాంబళం, మదరాసు 17.